

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-01012/2024-ERU

V Ostravě dne 24. července 2024

Č. j. 01012-6/2024-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle ust. § 23b odst. 2 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-01012/2024-ERU, zahájeném dne 5. února 2024 z moci úřední podle ust. § 78 a § 88 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupků, kterým je

společnost **Správa odběrných míst, s.r.o.**,

se sídlem Školská 689/20, Nové Město, 110 00 Praha 1, IČO: 090 03 479,

ve věci podezření ze spáchání dvou přestupků podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 5. ledna 2023 (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupků, společnost Správa odběrných míst, s.r.o., se sídlem Školská 689/20, Nové Město, 110 00 Praha 1, IČO: 090 03 479 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele**, kterého se dopustil tím, že jakožto prodávající dne 14. prosince 2021 v rozporu s ust. § 4 odst. 3 a odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 5 odst. 1 téhož zákona užil nekalou obchodní praktiku tím, že spotřebitelům panu [REDAKCE] a paní [REDAKCE]

[REDAKCE], uvedl nepravdivou informaci, když jim telefonicky sdělil, že hovoří se společností ČEZ, a.s., která chce provést kontrolu jejich odběrného místa a dále když předložil výše uvedeným spotřebitelům k podpisu dohodu o zastupování ze dne 14. prosince 2021, o které tvrdil, že se jedná o protokol o kontrole odběrného místa, čímž mohl způsobit, že spotřebitelé učinili rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinili, a tím porušil zákaz používání nekalých obchodních praktik.

II.

Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se dopustil tím, že jakožto prodávající dne 7. ledna 2022 v rozporu s ust. § 4 odst. 3 a odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 5 odst. 1 téhož zákona užil nekalou obchodní praktiku tím, že spotřebitelce paní [REDAKCE], a jejímu synovi panu [REDAKCE] telefonicky uvedl nepravdivou informaci, že od 1. ledna 2022 nabyla účinnost novela energetického zákona, podle které má povinnost sestabilizovat stávající tarif dodavatele energií u výše uvedené spotřebitelky, a dále uvedl, že spotřebitelka dostane k podpisu pouze protokol o kontrole, a nebude ji předkládán žádný dokument, na základě kterého by mohla proběhnout změna dodavatele, čímž mohl způsobit, že spotřebitelé učinili rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinili, a tím porušil zákaz používání nekalých obchodních praktik.

III.

Podle ust. § 24 odst. 17 písm. e) zákona o ochraně spotřebitele se účastníkovi řízení za spáchání 2 přestupků podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele ukládá **úhrnná pokuta ve výši**

200 000 Kč (slovy: dvě stě tisíc korun českých),

kteřá je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 18524.

IV.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 18524.

O d ů v o d n ě n í

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Správní řízení je vedeno na základě spisu České obchodní inspekce sp. zn. 56396/22/1000 (dále jen „spis České obchodní inspekce“), který byl dne 17. ledna 2024 vložen do správního spisu sp. zn. 01012/2024-ERU, a to záznamem o vložení z téhož dne č. j. 01012-2/2024-ERU. Ze spisu České obchodní inspekce vyplynulo, že se účastník řízení mohl dopustit porušení zákazu užití nekalých obchodních praktik podle ust. § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele.
- [2] Výsledky provedené kontroly jsou uvedeny v Protokolu o kontrole ze dne 13. června 2022, identifikační kód 1000221306101521, který byl účastníkovi řízení Českou obchodní inspekcí doručen dne 14. června 2022. Účastník řízení proti kontrolnímu zjištění podal námitky, které Česká obchodní inspekce vyřídila (zamítla) dne 11. července 2022, o čemž byl účastník řízení dne 13. července 2022 informován.
- [3] Usnesením ze dne 16. ledna 2023, č. j. ČOI 6235/23/1000, Česká obchodní inspekce rozhodla, že zjištění z kontroly účastníka řízení vedené pod sp. zn. 56396/22/1000 předává Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „správní orgán“ nebo „Úřad“), neboť není věcně příslušná k projednání přestupků. O uvedeném téhož dne informovala i účastníka řízení.

II. Průběh správního řízení

- [4] Po vyhodnocení všech zjištěných skutečností zahájil ERÚ podle ust. § 78 a § 88 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na ust. § 46 správního řádu s účastníkem řízení správní řízení sp. zn. OSR-01012/2024-ERU z moci úřední. Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 23. ledna 2024, č. j. 01012-3/2024-ERU, bylo účastníkovi řízení doručeno dne 5. února 2024. Prostřednictvím oznámení o zahájení správního řízení byl účastník řízení současně poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání ve smyslu ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv.
- [5] Dne 24. ledna 2024 informoval právní zástupce správní orgán o skutečnosti, že účastníka řízení již nezastupuje.
- [6] Dne 12. února 2024 zaslal správní orgán účastníkovi řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry, č. j. 01012-6/2024-ERU, které bylo účastníkovi

řízení doručeno dne 23. února 2024. Správní orgán účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit majetkové poměry. Současně účastníka řízení vyrozuměl o tom, co tvoří podklady pro rozhodnutí ve věci. Účastník řízení nikterak nereagoval.

- [7] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici k vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

- [8] Účastník řízení je právnickou osobou zapsanou ve Veřejném rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze, v oddíle C, vložka 329021.

III. I.

- [9] Dne 14. prosince 2021 v době kolem 11:00 hodin dopoledne se do bytu na adresu [redacted], spotřebitelů pana [redacted] a paní [redacted] dostavil zástupce účastníka řízení pan [redacted].
- [10] Zástupce účastníka řízení se měl ke spotřebitelům [redacted] dostavit po předchozím telefonickém hovoru, který se měl uskutečnit téhož dne, ve kterém se účastník řízení představil jako zástupce společnosti ČEZ, a.s., IČO: 452 74 649, přičemž si vyžádal schůzku z důvodu nutné kontroly odběrného místa [redacted].
- [11] Z výpovědi paní [redacted] e dne 28. ledna 2022 obsažené v Úředním záznamu o podání vysvětlení č.j. KRPT-24349-1/TC-2022-070712 vyplývá, že zástupce účastníka řízení se představil jako pracovník společnosti ČEZ, a.s., který přišel provést kontrolu odběrného místa, přičemž požádal [redacted] o předložení vyúčtování dodávek energií, které si vyfotil na svůj mobilní telefon a rovněž požádal pana [redacted] o předložení občanského průkazu, který si rovněž z obou stran vyfotil. Zástupce účastníka řízení měl předložit panu [redacted] dva formuláře, které byly psané malým písmem a které pan [redacted] podepsal, neboť měl za to, že jedná se zástupcem společnosti ČEZ, a.s.
- [12] Dne 14. prosince 2021 pan Svačinka podepsal dokument označený jako „registrace do správy odběrných míst“ ze dne 14. prosince 2021, obsažený v policejním spise č.j. KRPT-24349-2/TC-2022-070712, jehož předmětem je mimo jiné spravovat odběrné místo a činit veškerá právní jednání, možnost účastníka řízení převést odběrné místo na třetí osobu, oprávnění účastníka řízení změnit dodavatele energií buď přímým oslovením nebo přihlášením odběrného místa do energetické soutěže, aj. Dohoda o registraci do správy odběrných míst byla uzavřena na dobu tří let s automatickým prodloužením. Pan [redacted] rovněž podepsal s účastníkem řízení dohodu o zastupování ze dne 14. prosince 2021, obsaženou ve spise České obchodní inspekce, ve které zmocnil účastníka řízení mimo jiné k zastupování ve všech záležitostech souvisejících s procesem správy odběrného místa, k jednání se zprostředkovateli, k ukončení všech stávajících smluv souvisejících s dodávkou energií, aj.
- [13] Dne 15. prosince 2021 paní [redacted] kontaktovala zaměstnankyně účastníka řízení s tzv. verifikačním hovorem jehož záznam je obsažen ve spise České obchodní inspekce (dále jen „audionahrávka ze dne 15. prosince 2021“), ve kterém si zaměstnankyně účastníka řízení ověřovala adresu a kontakty na pana a paní [redacted], dále se zajímala o stávajícího dodavatele energií a ověřovala si, zda jim obchodní zástupce účastníka řízení ponechal k dispozici dva formuláře a jeden leták a zda paní [redacted] pochopila systém registrace odběrného místa.
- [14] Z výpovědi paní [redacted] vyplývá, že dne 26. ledna 2022 manželé [redacted] obdrželi SMS zprávy od společnosti YELLOW ENERGY s.r.o., IČO: 275 28 081, které informovaly o budoucím přechodu

k výše uvedené společnosti a o skutečnosti že stávajícímu dodavateli energií bude poslána výpověď. [redacted] rovněž uvedla, že podala výpovědi smluv jak společnosti YELLOW ENERGY s.r.o. tak účastníku řízení s tím, že si žádnou změnu dodavatele energií nepřeje.

- [15] Zástupce účastníka řízení [redacted] ve výpovědi ze dne 18. února 2022 obsažené ve spise České obchodní inspekce uvedl, že se představil jako zástupce účastníka řízení, a zcela určitě ne jako zástupce společnosti ČEZ, a.s. Rovněž uvedl, že spotřebitelům vše jasně vysvětlil a nechal jim k dispozici všechny dokumenty. Přičemž dále se správními orgány nespolečně pracoval.

III. II. [redacted]

- [16] Dne 7. ledna 2022 se do bytu na adrese [redacted], spotřebitelky [redacted], dostavil zástupce účastníka řízení pan [redacted].
- [17] Zástupce účastníka řízení se měl k paní [redacted] dostavit po předchozím telefonickém hovoru ze dne 7. ledna 2022, ve kterém účastník řízení uvedl, že je potřeba provést konzultaci ohledně odběrného místa paní [redacted]. Paní [redacted] z telefonního hovoru nepochopila, o co se bude jednat, a proto kontaktovala svého syna pana [redacted] se kterým se dohodla, že ho telefonicky kontaktuje, jakmile se zástupce účastníka dostaví k ní do bytu.
- [18] Z výpovědi pana [redacted] ze dne 11. ledna 2022, obsažené ve spise České obchodní inspekce, vyplývá, že zástupce účastníka řízení se dostavil k paní [redacted] kolem 16:40 dne 7. ledna 2022, přičemž paní [redacted] předala zástupce účastníka k telefonu panu [redacted]. Pan [redacted] si nahrál telefonní rozhovor se zástupcem účastníka řízení.
- [19] Z nahrávky rozhovoru mezi účastníkem řízení a panem [redacted] kterému byla přítomná i paní [redacted] obsaženým ve spise České obchodní inspekce (dále jen „audionahrávka ze dne 7. ledna 2022“), vyplývá, že účastník řízení tvrdil, že přišel na kontrolu a evidenci odběrného místa, a to na základě novely energetického zákona, která vešla v platnost od 1. ledna 2022, která doslovně ruší veškeré šmejdstvo, a která nařizuje sestabilizování stávajícího tarifu stávajícího dodavatele, a dodává, že ne u všech toto proběhlo automaticky. Dále ubezpečoval spotřebitele, že nepřišel proto, aby paní [redacted] nutil nějakou smlouvu, ale protože to nařizuje novela energetického zákona a on s tím nic neudělá, a že z jeho strany jde jen o překontrolování věcí. Dále uvedl, že pan [redacted] ostane pouze kopii protokolu o kontrole, a že v pondělí bude volat centrála, která to ověří. Na dotaz pana [redacted] že se vlastně jedná o soukromou firmu, která poskytuje službu, zástupce účastníka řízení odpověděl, že určitě a že služba je bezplatná, přičemž opětovně uvedl, že se jedná pouze o překontrolování toho, zda má zákazník sestabilizovaný svůj tarif, a opakoval, že tam není proto, aby jakkoliv měnil stávající smlouvu. Na přímý dotaz pana [redacted] zda bude paní Blažková něco podepisovat, zástupce účastníka uvedl, že rozhodně ne, že si paní [redacted] pouze převezme protokol, a že se jedná o standardní postup, a opětovně ujišťoval, že paní [redacted] bude podepisovat žádnou smlouvu, která by mohla změnit stávajícího dodavatele energií.
- [20] Dne 7. ledna 2022 zástupce účastníka řízení předložil paní [redacted] dokument označený jako „registrace do správy odběrných míst“ z téhož dne, obsažený ve spise České obchodní inspekce (dále jen „Dohoda o registraci ze dne 7. ledna 2022“), na základě, kterého má účastník řízení zajistit výhodnější dodávky energií, a to buď přímým oslovením nebo prostřednictvím provozovatelů energetických soutěží. Účastníku řízení měla náležet za tuto činnost odměna ve výši 5 000 Kč za každou uspořádanou energetickou soutěž. Dohoda o registraci do správy odběrných míst byla uzavřena na dobu tří let s automatickým prodloužením. Zástupce účastníka řízení rovněž předložil paní [redacted] dokument označený jako „Dohoda o zastupování“ ze dne 7. ledna 2024, obsažené ve spise České obchodní inspekce (dále jen „Dohoda o zastupování ze dne 7. ledna 2022“), ve které zmocnil účastníka řízení mimo jiné k zastupování ve všech záležitostech souvisejících s procesem správy odběrného místa, k jednání se zprostředkovateli, k ukončení všech stávajících smluv souvisejících s dodávkou energií, aj.

- [21] Pan [REDACTED] ve výpovědi ze dne 11. ledna 2022 dále uvedl, že dne 10. ledna 2022 volal účastník řízení paní [REDACTED], přičemž telefonní hovor převzal nejprve pan [REDACTED] který účastníku řízení sdělil, že již nemá telefonovat a paní [REDACTED] dále kontaktovat, a že s nimi paní [REDACTED] nic neuzavřela. Stejně skutečnosti opětovně zopakovala po telefonu účastníku řízení i paní [REDACTED].
- [22] Účastník řízení poskytl České obchodní inspekci výše uvedenou Dohodu o registraci ze dne 7. ledna 2022 a Dohodu o zastupování ze dne 7. ledna 2022, na kterých bylo vyznačeno „11.1.2022 volala pí....ZRUŠENO“, rovněž účastník řízení dne 28. ledna 2022 písemně sdělil České obchodní inspekci, že došlo k odstoupení od registrace ke správě odběrných míst v zákonné 14 denní lhůtě.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [23] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [24] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [25] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a zákon o ochraně spotřebitele. Zákon o odpovědnosti za přestupky byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován naposledy zákonem č. 277/2019 Sb. s účinností od 1. ledna 2024. Zákon o ochraně spotřebitele byl naposledy novelizován zákonem č. 412/2023 Sb. s účinností ode dne 1. ledna 2024.
- [26] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a zákona o ochraně spotřebitele a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupků. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno.

IV. II. Obecný právní rámec

- [27] Přestupku ve smyslu ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se dopustí výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel tím, že poruší zákaz používání nekalých obchodních praktik.
- [28] Podle ust. § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele je obchodní praktika nekalá, je-li v rozporu s požadavky odborné péče a podstatně narušuje nebo je způsobilá podstatně narušit ekonomické chování spotřebitele, kterému je určena, nebo který je jejímu působení vystaven, ve vztahu k výrobku nebo službě.
- [29] Podle ust. § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele se nekalou obchodní praktikou rozumí zejména klamavé konání podle § 5 nebo klamavé opomenutí podle § 5a a agresivní obchodní praktika podle § 5b. Obchodní praktiky, které se považují za nekalé za všech okolností, jsou uvedeny v příloze č. 1 a 2 tohoto zákona.

- [30] Podle ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele se užívání nekalých obchodních praktik před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí zakazuje.
- [31] Podle ust. § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele se obchodní praktika považuje za klamavou, pokud obsahuje věcně nesprávnou informaci a je tedy nepravdivá, což vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.
- [32] Z výkladu ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele vyplývá, že trestat lze pouze podnikatele, který se dopustil jednání (tj. užití nekalé obchodní praktiky), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. podnikatele, který přímo při své činnosti nekalou obchodní praktiku užívá a který svým postavením vůči spotřebiteli spadá do zákonem vymezeného taxativního výčtu (tj. výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel).
- [33] Podle ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele se prodávajícím rozumí podnikatel, který spotřebiteli prodává výrobky nebo poskytuje služby.
- [34] Podle ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se spotřebitelem rozumí fyzická osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání.
- [35] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2014, č. j. 7 As 110/2014 - 52, či rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. listopadu 2015, č. j. 7 As 141/2015 - 38 (oba rozsudky se týkaly posouzení agresivní obchodní praktiky), musí vnitrostátní orgán při zjišťování, zda je obchodní praktika zakázána dle zákona o ochraně spotřebitele, resp. směrnice Evropského parlamentu a Rady Evropské unie č. 2005/29/ES ze dne 11. května 2005, o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu (dále jen „směrnice o nekalých obchodních praktikách“), postupovat následujícím způsobem. Nejprve je nutno vyhodnotit, zda uvedená obchodní praktika nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, přičemž pro uvedené posouzení není nutné zohlednit otázku, zda předmětná praktika může narušit rozhodnutí průměrného spotřebitele o obchodní transakci. Pokud vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že dotčené jednání nesplňuje kritéria žádné ze zakázaných praktik uvedených v příloze č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, tak posuzuje, zda je obchodní praktika zakázána podle ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele, tj. zda se jedná o agresivní obchodní praktiku. Teprve poté, co vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že se nejedná o agresivní praktiku, může posuzovat, zda předmětná obchodní praktika naplňuje znaky nekalé obchodní praktiky podle ust. § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele.
- [36] Závěry výše uvedené judikatury lze tedy obecně shrnout tak, že při určení, zda obchodní praktika představuje nekalou obchodní praktiku, je nejprve nutno stanovit, zda dotčená obchodní praktika naplňuje znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v příloze č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele, resp. v příloze I. směrnice o nekalých obchodních praktikách (v tzv. „černé listině“). Pokud je taková praktika v příloze nalezena, není třeba ověřovat, zda jsou splněny obecné podmínky nekalých obchodních praktik vyjádřené v člancích 6 až 9 směrnice o nekalých obchodních praktikách a v ust. § 5, ust. § 5a a ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele. Pokud posuzované jednání v tzv. černé listině obsaženo není, přistupuje se ke zkoumání, zda jsou naplněny podmínky tzv. malých generálních klauzulí (neboli tzv. „šedé listiny“), tj. obecné podmínky nekalých obchodních praktik vyjádřené v člancích 6 až 9 směrnice o nekalých obchodních praktikách a v ust. § 5, ust. § 5a a ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele. Pokud se nejedná o klamavé konání, klamavé opomenutí či agresivní obchodní praktiku, přistoupí se k vyhodnocení otázky, zda daná obchodní praktika naplňuje pojmové znaky generální klauzule nekalých obchodních praktik dle ust. § 4 zákona o ochraně spotřebitele či dle článku 5 odst. 2 směrnice o nekalých obchodních praktikách.

IV. III. Právní posouzení skutků

- [37] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení je právnickou osobou, přičemž povaha jeho činnosti (podnikání) spočívá mj. ve zprostředkování činností, a to v obstarání příležitosti

k uzavření, změně nebo zrušení smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny/plynu mezi držitelem licence a zákazníkem, jakož i provádění přípravných jednání a prací směřujících k uvedené činnosti. Z uvedeného tedy vyplývá, že účastník řízení vůči zákazníkovi vystupoval jako prodávající ve smyslu ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele, když poskytoval zákazníkovi službu (energetickou soutěž) spočívající právě v obstarání příležitosti uzavřít smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny s držitelem licence.

- [38] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že dotčení spotřebitelé jsou nepodnikající fyzické osoby, které nejednaly v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání. Správní orgán tak usuzuje z celkového znění jednotlivých dokumentů, ze kterých vyplývá, že jsou určené pro domácnost spotřebitelů a nikoli pro podnikání, tato skutečnost zejména vyplývá ze skutečnosti, že ve smlouvě o sdružených službách dodávky plynu není u spotřebitelů uvedené IČO, ale datum narození. Rovněž z veřejných rejstříků nevyplývá, že by spotřebitelé měli nějaké podnikatelské oprávnění. Spotřebitele tak naplňují definici spotřebitele podle ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.
- [39] Je zřejmé, že běžnou praxí účastníka řízení, resp. jeho obchodních zástupců, bylo sjednání dokumentů označených jako „REGISTRACE do správy odběrných míst“ a „Dohody o zastupování“ (dále souhrnně též jako „smluvní dokumentace“) mimo prostory obvyklé k podnikání. Z výpovědí výše uvedených spotřebitelů vyplývá, že účastník řízení si nejprve domluví s jednotlivými spotřebiteli osobní schůzku po telefonu, poté se jeho obchodní zástupce osobně na schůzku dostaví, a to většinou do bydliště jednotlivých spotřebitelů, kde si vyžádá smlouvy, popřípadě vyúčtování dodávek energií od stávajících dodavatelů a doklady totožnosti, načež spotřebitelům předloží k podpisu výše uvedenou smluvní dokumentaci. Den po této schůzce následuje tzv. verifikační telefon, ve kterém si účastník řízení ověřuje kontakty na jednotlivé spotřebitele, a nechává si potvrdit, že spotřebitelé všemu rozumějí, a že schůzka proběhla v pořádku.

IV. III. I. Porušení povinnosti podle výroku I.

- [40] V rámci vedeného správního řízení bylo zjištěno, že se účastník řízení dostavil do bytu manželů [REDAKCE] a to na základě předešlého telefonického hovoru, ve kterém uvedl, že je pracovníkem společnosti ČEZ, a.s. a že se dostaví z důvodů kontroly odběrného místa. Účastník řízení byl Policií ČR, vyzván dne 8. února 2022 k předložení výše uvedeného hovoru, a to Žádostí o podání zprávy a telefonního záznamu z téhož dne, přičemž účastník řízení tento nepředložil.
- [41] Z výpovědi paní [REDAKCE] ze dne 28. ledna 2022 obsažené v Úředním záznamu o podání vysvětlení č.j. KRPT-24349-1/TC-2022-070712 vyplývá, že zástupce účastníka řízení se představil jako pracovník společnosti ČEZ, a.s., který přišel provést kontrolu odběrného místa.
- [42] Správní orgán má za prokázané, že se k manželům [REDAKCE] ostavil pan T [REDAKCE] jako obchodní zástupce účastníka řízení, tato skutečnost vyplývá jak z výpovědí manželů [REDAKCE] tak z výpovědi pana [REDAKCE] ze dne 18. února 2022 obsažené v policejním spise pod č.j. KRPT-24349-6/TC-2022-070721, Pan [REDAKCE] ve výpovědi dále uvádí, že u manželů [REDAKCE] byl z důvodu kontroly cen energií spojených s jejich odběrným místem, a popírá, že by se představil jako pracovník společnosti ČEZ, a.s. přičemž odkazuje na audionahrávku telefonického hovoru (tzv. verifikační hovor) mezi paní [REDAKCE] a operátorkou call centra účastníka řízení ze dne 15. prosince 2022 obsaženou ve spise České obchodní inspekce.
- [43] Správní orgán přihlédl k výpovědím manželům [REDAKCE], a považuje za prokázané, že se zástupce účastníka řízení představil jako pracovník společnosti ČEZ, a.s., neboť výpověď manželů [REDAKCE] považuje správní orgán za přesvědčivou, přičemž účastník řízení nedoložil žádné skutečnosti, které by výpověď manželů [REDAKCE] vyvracely. Správní orgán rovněž přihlédl k jednání účastníka řízení před a během správního řízení, kdy účastník řízení na žádost Policie ČR neposkytl potřebnou součinnost, když neposkytl záznam telefonního hovoru ze dne 14. prosince 2022 (ve kterém si měl s paní

██████████ domluvit schůzku a představit se jako pracovník společnosti ČEZ, a.s.), a dále se k věci nevyjadřoval.

- [44] Správní orgán dále k audionahrávce ze dne 15. prosince 2022 uvádí, že je patrné, že paní ██████████ reaguje zmateně, když hovoří o existenci podpisu smlouvy u jiného dodavatele před dvěma lety, a na dotaz zaměstnankyně účastníka řízení, zda pochopila princip registrace, uvádí nerozhodně že ano, ale neví, jak to tam přesně je.
- [45] Správní orgán má tedy za prokázané, že zástupce účastníka řízení uvedl nepravdivou informaci, když se představil jako pracovník společnosti ČEZ, a.s., který vykonává kontrolu cen energií v odběrném místě manželů ██████████ a dále když předložil výše uvedeným spotřebitelům k podpisu dohodu o zastupování ze dne 14. prosince 2021 o které tvrdil, že se jedná o protokol o kontrole odběrného místa.
- [46] Správní orgán podle závěrů rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2014, č. j. 7 As 110/2014 - 52, a ze dne 6. listopadu 2015, č. j. 7 As 141/2015 - 38, přistoupil ke zjišťování, zda je popsána obchodní praktika účastníka řízení zakázaná podle zákona o ochraně spotřebitele, resp. směrnice o nekalých obchodních praktikách. Nejprve vyhodnocoval, zda uvedená obchodní praktika nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele. Správní orgán po prostudování nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele dospěl k závěru, že posuzovaná obchodní praktika nespĺňuje kritéria žádná ze zakázaných praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele.
- [47] Správní orgán proto přistoupil k posouzení, zda popsána obchodní praktika napĺňuje pojmové znaky nekalé praktiky podle ust. § 5, ust. § 5a a ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele, tj. zda se jedná o klamavé konání, klamavé opomenutí či agresivní obchodní praktiku. Po prostudování nekalých obchodních praktik uvedených v ust. § 5a ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele dospěl správní orgán k závěru, že posuzované obchodní praktiky nespĺňují kritéria žádná u uvedených praktik. K posouzení obchodních praktik jako klamavého konání dle ust. § 5 zákona o ochraně spotřebitele uvádí správní orgán následující.
- [48] Ve smyslu ust. § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele je obchodní praktika klamavá, pokud obsahuje věcně nesprávnou informaci a je tedy nepravdivá, což vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.
- [49] Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení spočívající ve sdělení věcně nesprávné, tedy nepravdivé, informace manželům ██████████ o tom, že účastník řízení je pracovníkem společnosti ČEZ, a.s. provádějícím kontrolu odběrného místa, je klamavé.
- [50] Manželé ██████████ byli totiž v důsledku této nepravdivé informace uvedeni v omyl, když si mysleli že jednají se svým dodavatelem energií, který přišel zkontrolovat jejich odběrné místo. Na základě tohoto omylu s účastníkem jednali a domluvili si s ním schůzku a následně jej pustili i k sobě do bytu a ukázali mu vyúčtování dodávek energií spolu s občanskými průkazy. Z výpovědi paní ██████████ rovněž vyplývá, že si s panem ██████████ mysleli, že podepisují pouze nějaké protokoly o kontrole a zcela jistě si nebyli vědomi, že podepisují výše uvedenou smluvní dokumentaci účastníka řízení se všemi právními a faktickými důsledky.
- [51] Správní orgán má za to, že výše uvedené jednání účastníka řízení je v rozporu s požadavky odborné péče, kdy touto se podle ust. § 2 odst. 1 písm. p) zákona o ochraně spotřebitele rozumí úroveň zvláštních dovedností a péče, kterou lze od podnikatele ve vztahu ke spotřebiteli rozumně očekávat a která odpovídá poctivým obchodním praktikám nebo obecným zásadám dobrý víry v oblasti jeho činnosti. A to zejména protože od účastníka řízení v postavení podnikatele bylo jistě možno ve vztahu ke Spotřebiteli rozumně očekávat úroveň péče, která v sobě zahrnuje nejen potřebnou znalost právní úpravy týkající se způsobu prodeje, ale zároveň i poskytnutí zákonem požadovaných úplných a pravdivých informací.

- [52] Rovněž z výpovědi pan [REDACTED] a z audionahrávky ze dne 15. prosince 2022 vyplývá, že s největší pravděpodobností nerozuměla obsahu závazku uzavíraného s účastníkem řízení, a že účastník řízení neseznámil manžele [REDACTED] s dopady uzavření smluvní dokumentace s účastníkem řízení a se skutečností, že účastník řízení zprostředkuje změnu dodavatele energií, což nesvědčí o tom, že by účastník řízení postupoval s odbornou péčí, která by odpovídala poctivým obchodním praktikám. Navíc účastník řízení měl vzít v úvahu a přizpůsobit své jednání skutečnosti, že manžele [REDACTED] jsou tzv. zranitelnými spotřebiteli, a to na základě svého věku, který je může činit ovlivnitelnějšími a zranitelnějšími.
- [53] K samotné nekalosti obchodní praktiky postačí pouhá způsobilost podstatně narušit ekonomické chování spotřebitele, přičemž je již nerozhodné, zda bylo chování spotřebitele skutečně ovlivněno. Není tak důležitý výsledek, ale podstata samotné praktiky a její vliv na spotřebitele.
- [54] Správní orgán má za to, že vytýkané jednání účastníka řízení ovlivnilo chování manželů [REDACTED] ve vztahu k dané službě a zároveň toto chování podstatně narušilo, a to tak že u manželů [REDACTED] byla zahájena změna dodavatele energií, a to na společnost YELLOW ENERGY s.r.o., přičemž manželé [REDACTED] i museli vyvinout jisté úsilí, aby ke změně dodavatele nedošlo, kdy museli od smlouvy o dodávkách energií se společností YELLOW ENERGY s.r.o. odstupovat, neboť o žádnou změnu dodavatele energií nestáli.
- [55] Správní orgán tedy uzavírá, že účastník řízení jakožto prodávající užil vůči zákazníkovi nekalou obchodní praktiku ve smyslu ust. § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, čímž porušil zákaz užití nekalých obchodních praktik stanovený ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele.

IV. III. II. Porušení povinností podle výroku II.

- [56] V rámci vedeného správního řízení bylo zjištěno, že se obchodní zástupce účastníka řízení [REDACTED] [REDACTED] stavil do bytu paní [REDACTED] dne 7. ledna 2022, a předložil jí k podpisu Dohodu o registraci ze dne 7. ledna 2022 a Dohodu o zastupování ze dne 7. ledna 2022. Přičemž z audionahrávky ze dne 7. ledna 2022 vyplývá, že paní [REDACTED] tvrdil, že od 1. ledna 2022 nabyla účinnost novela energetického zákona podle které má povinnost sestabilizovat stávající tarif dodavatele energií a dále uvedl, že paní [REDACTED] dostane k podpisu pouze protokol o kontrole, a nebude jí předkládán žádný dokument na základě kterého by mohla proběhnout změna dodavatele, a rovněž tvrdil, že nabízená služba je bezplatná.
- [57] Správní orgán uvádí, že dne 1. ledna 2022 nabyly účinnosti tři novely, a to novela č. 284/2021 Sb., 362/2021 Sb. a 382/2021 Sb., přičemž žádná z těchto novel neupravovala povinnost „sestabilizovat“ ceny dodávek energií, jak tvrdil účastník řízení. Správní orgán tedy považuje za prokázané, že účastník řízení uvedl nepravdivou informaci.
- [58] Z audionahrávky ze dne 7. ledna 2022 vyplývá, že obchodní zástupce účastníka řízení uvedl nepravdivou informaci, když sdělil, že paní [REDACTED] bude předložen pouze protokol o provedené kontrole a rozhodně nebude podepisovat žádné dokumenty na základě kterých by ji mohla být změněna smlouva se stávajícími dodavateli. Přičemž následně paní [REDACTED] předložil k podpisu Dohodu o registraci ze dne 7. ledna 2022, jejíž hlavním obsahem bylo zprostředkování výhodnější dodávky energií, a to buď přímým oslovením dodavatelů energií nebo prostřednictvím provozovatelů energetických soutěží, přičemž tato dohoda byla uzavřena na dobu tří let s automatickým prodloužením. Účastník řízení rovněž pan [REDACTED] předložil k podpisu Dohodu o zastupování ze dne 7. ledna 2022, ve které měl být zmocněn mimo jiné k zastupování paní [REDACTED] ve všech záležitostech souvisejících s procesem správy odběrného místa, k jednání se zprostředkovateli, k ukončení všech stávajících smluv souvisejících s dodávkou energií, aj.
- [59] Z audionahrávky ze dne 7. ledna 2022 rovněž vyplývá, že obchodní zástupce účastníka řízení poskytl nepravdivou informaci, když sdělil, že poskytovaná služba správy odběrných míst je zdarma. Přičemž

v Dohodě o registraci v prvním odstavci je uvedeno, že „Správci náleží odměna ve výši 5 000 Kč za každou uspořádanou energetickou soutěž a odběrné místo“. V témže odstavci je dále uvedeno, že zákazníkovi může být poskytnuta sleva, a to v případě že zákazník zůstane u vysoutěženého dodavatele po celou dobu účinnosti smlouvy o dodávkách energií a neukončí závazkový vztah s účastníkem řízení předčasně. K čemuž správní orgán uvádí, že poskytnutá služba účastníkem řízení je úplatná, a pouze za dodržení stanovených podmínek může být zákazníkovi poskytnuta sleva.

- [60] Správní orgán podle závěrů rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2014, č. j. 7 As 110/2014 - 52, a ze dne 6. listopadu 2015, č. j. 7 As 141/2015 - 38, přistoupil ke zjišťování, zda je popsaná obchodní praktika účastníka řízení zakázaná podle zákona o ochraně spotřebitele, resp. směrnice o nekalých obchodních praktikách. Nejprve vyhodnocoval, zda uvedená obchodní praktika nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele. Správní orgán po prostudování nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele dospěl k závěru, že posuzovaná obchodní praktika nesplňuje kritéria žádná ze zakázaných praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele.
- [61] Správní orgán proto přistoupil k posouzení, zda popsaná obchodní praktika naplňuje pojmové znaky nekalé praktiky podle ust. § 5, ust. § 5a a ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele, tj. zda se jedná o klamavé konání, klamavé opomenutí či agresivní obchodní praktiku. Po prostudování nekalých obchodních praktik uvedených v ust. § 5a ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele dospěl správní orgán k závěru, že posuzované obchodní praktiky nesplňují kritéria žádná u uvedených praktik. K posouzení obchodních praktik jako klamavého konání dle ust. § 5 zákona o ochraně spotřebitele uvádí správní orgán následující.
- [62] Ve smyslu ust. § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele je obchodní praktika klamavá, pokud obsahuje věcně nesprávnou informaci a je tedy nepravdivá, což vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.
- [63] Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení spočívající ve sdělení věcně nesprávné tedy nepravdivé informace, o tom, že od 1. ledna 2022 nabyla účinnost novela energetického zákona podle které má povinnost sestabilizovat stávající tarif dodavatele energií, a že paní [redacted] dostane k podpisu pouze protokol o kontrole, a nebude jí předkládán žádný dokument na základě kterého by mohla proběhnout změna dodavatele, a rovněž že nabízená služba je bezplatná, je klamavé.
- [64] Paní [redacted] byli totiž v důsledku těchto nepravdivých informací uvedeni v omyl již v samotné podstatě smluvního závazku, když účastník řízení tvrdil, že paní [redacted] bude předložen protokol o kontrole a že se jedná o jakousi kontrolu sestabilizování cen dodávek energií podle energetického zákona, která má být poskytnutá zdarma. Kdyby paní [redacted] yly předloženy pravdivé informace, že se bude jednat o závazek, jehož podstata bude spočívat zejména v zprostředkování nové smlouvy o dodávce energií, s největší pravděpodobností by si s účastníkem řízení ani nedomlouvala osobní schůzku u sebe v bytě, neboť o žádnou změnu dodavatele energií nestála.
- [65] Správní orgán má za to, že výše uvedené jednání účastníka řízení je v rozporu s požadavky odborné péče, kdy touto se podle ust. § 2 odst. 1 písm. p) zákona o ochraně spotřebitele rozumí úroveň zvláštních dovedností a péče, kterou lze od podnikatele ve vztahu ke spotřebiteli rozumně očekávat a která odpovídá poctivým obchodním praktikám nebo obecným zásadám dobrý víry v oblasti jeho činnosti. A to zejména protože od účastníka řízení v postavení podnikatele bylo jistě možno ve vztahu ke Spotřebiteli rozumně očekávat úroveň péče, která v sobě zahrnuje nejen potřebnou znalost právní úpravy týkající se způsobu prodeje, ale zároveň i poskytnutí zákonem požadovaných úplných a pravdivých informací.
- [66] K samotné nekalosti obchodní praktiky postačí pouhá způsobnost podstatně narušit ekonomické chování spotřebitele, přičemž je již nerozhodné, zda bylo chování spotřebitele skutečně ovlivněno. Není tak důležitý výsledek, ale podstata samotné praktiky a její vliv na spotřebitele.

- [67] Správní orgán má za to, že vytýkané jednání účastníka řízení ovlivnilo chování paní [REDACTED], když tato si nepřála, jakkoliv měnit svého stávajícího dodavatele energií, přičemž účastník řízení jí předložil na základě nepravdivých informací výše uvedenou smluvní dokumentaci, na základě které jí mohl být změněn dodavatel energií, přičemž paní [REDACTED] musela vyvinout jisté úsilí a od smluvní dokumentace s účastníkem řízení telefonicky dne 10. ledna 2022 odstupovat.
- [68] Správní orgán tedy uzavírá, že účastník řízení jakožto prodávající užil vůči zákazníkovi nekalou obchodní praktiku ve smyslu ust. § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, čímž porušil zákaz užití nekalých obchodních praktik stanovený ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupků

- [69] Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka dvou přestupků, a to
- přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, když účastník řízení užil nekalou obchodní praktiku podle ust. § 5 odst. 1 téhož zákona, spočívající v uvedení nepravdivé informace, že je pracovník společnosti ČEZ, a.s., a předložení dohody o zastupování, o které tvrdil, že se jedná o protokol o kontrole odběrného místa (výrok I. tohoto rozhodnutí),
 - přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, když účastník řízení užil nekalou obchodní praktiku podle ust. § 5 odst. 1 téhož zákona, spočívající v uvedení nepravdivé informace, že má povinnost na základě energetického zákona sestabilizovat stávající tarif dodavatele, že k podpisu bude předložen pouze protokol o kontrole a nebude předkládán žádný dokument na základě kterého by mohla proběhnout změna dodavatele, a že nabízená služba je bezplatná (výrok II. tohoto rozhodnutí).
- [70] Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou výše uvedených přestupků. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku). Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty (přestupky). Podstatou správních deliktů (přestupků) je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu (přestupku), pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt (přestupek), musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku) a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot.
- [71] Z hlediska materiální stránky přestupku je třeba zejména vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.
- [72] V případě projednávaných skutků konkrétní společenská škodlivost spočívala v narušení veřejného zájmu na ochraně práv spotřebitele, neboť účastník řízení uváděl nepravdivé informace, které skutečně ovlivnily chování spotřebitelů. Kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení při uplatňování práv zákazníků (spotřebitelů). Nekalé obchodní praktiky totiž významným způsobem poškozují spotřebitele a mohou vést k vytvoření překážek řádného fungování vnitřního trhu a narušení hospodářské soutěže.
- [73] S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že jednání účastníka řízení vůči spotřebiteli dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti, než je míra nižší než

nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že je naplněna také materiální stránka dvou přestupků podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

IV. V. Odpovědnost za přestupky

- [74] Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za vytýkaný přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení z vytýkaných přestupků.
- [75] Správní orgán v této souvislosti upozorňuje na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. června 2014, č. j. 9 A 39/2011-44 z něhož vyplývá, že pokud jde o důkazní břemeno ohledně prokázání toho, zda právnická osoba, které je vytýkáno spáchání přestupku, vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti stanovené zákonem zabránila, nese takové důkazní břemeno ve správním řízení ona sama, a nikoliv správní orgán. Správní orgán pouze posuzuje důvodnost liberačních důvodů, které účastník řízení o přestupku prokazuje.
- [76] Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počíнал tak, aby neporušil povinnosti dané zákonem o ochraně spotřebitele a nepoškodil tímto zákonem chráněné zájmy.
- [77] Správní orgán tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že se účastník řízení výše popsanými skutky dopustil spáchání 2 přestupků podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

IV. VI. Návrhy a námítky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [78] Účastník řízení podal proti kontrolním zjištěním České obchodní inspekce dne 29. června 2022 námítky, ve kterých uvádí, že obchodní zástupci jsou samostatní podnikatelé podnikající pod svým vlastním identifikačním číslem, a jsou vedeni k tomu, aby dodržovali veškeré zákony, přičemž účastník řízení není odpovědný za jejich pochybení.
- [79] K této námitce účastníka řízení správní orgán uvádí, že obchodní zástupci účastníka řízení jednali jménem účastníka řízení, předkládali k podpisu jeho smluvní dokumentaci za účelem získání klienta pro účastníka řízení. Navíc to byli zaměstnanci účastníka řízení, kdo předmětné spotřebitele telefonicky kontaktovali a domlouvali osobní schůzky. Správní orgán má za to, že obchodní zástupci nevystupovali jako podnikatelé na základě vlastního podnikatelského oprávnění, ale za účelem získání klientů pro účastníka řízení, tedy k jeho zisku. Jednání obchodních zástupců jako fyzických osob podnikajících je tedy přičitatelné účastníkovi řízení, když tito vykonávali činnost pro účastníka řízení a tato byla v příčinné souvislosti s porušením povinnosti uložené účastníkovi řízení [ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky].

V. Uložení správního trestu

- [80] V rámci vedeného správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že se účastník řízení dopustil celkem 2 přestupků podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.
- [81] Jednání, kterým se obviněný dopustil spáchání více přestupků, právní teorie označuje za jejich souběh, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy účastník řízení více činy naplnil stejné skutkové podstaty přestupku.

- [82] Podle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.
- [83] Správní orgán proto přistoupil k vyhodnocení, který ze dvou přestupků je nejpřísněji trestný, příp. jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, který z vytykávaných přestupků je závažnější.
- [84] Ve vztahu k nejpřísněji trestnému z posuzovaných dvou přestupků, je pak potřeba uvést, že horní hranice sazeb pokuty za přestupek podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele jsou ve vztahu k posuzovaným přestupkům stejné, tj. pokuta podle ust. § 24 odst. 17 písm. e) zákona o ochraně spotřebitele až do výše 5 000 000 Kč. Jelikož horní hranice výše uvedených přestupků je stejná, přikročil správní orgán k vyhodnocení, který ze shora uvedených přestupků je závažnější.
- [85] Jako závažnější přestupek tedy správní orgán vyhodnotil přestupek podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele podle výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť v tomto případě je z audionahrávky ze dne 7. ledna 2022 zjevné, že obchodní zástupce účastníka řízení uvedl hned několik nepravdivých informací s úmyslem manipulovat dotčenými spotřebiteli ohledně uzavření Dohody o registraci ze dne 7. ledna 2022.
- [86] Správní orgán tedy přistoupil k uložení správního trestu podle ustanovení vztahujícího se na tento (nejzávažnější) přestupek, tzn. k uložení správního trestu dle ust. § 24 odst. 17 písm. e) zákona o ochraně spotřebitele.
- [87] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.
- [88] Jelikož zákon o ochraně spotřebitele neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytykávaného skutku účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení pouze napomenutí či pokuta. Správní orgán má za to, že správní trest ve formě napomenutí není v oblasti dozoru ERÚ ve vztahu ke spáchanému přestupku přiléhavý, zejména s ohledem na jeho povahu ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [89] S ohledem na skutkové okolnosti dospěl správní orgán k závěru, že v daném případě nebyly naplněny ani podmínky, které by umožňovaly případně upuštění od uložení správního trestu.
- [90] Správní orgán s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správního trest ve formě pokuty.
- [91] Podle ust. § 24 odst. 17 písm. e) zákona o ochraně spotřebitele lze za přestupek podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) téhož zákona uložit pokutu do 5 000 000 Kč.
- [92] Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.
- [93] V rozhodnutí je deklarováno porušení ust. § 5 odst. 1 věty první zákona o ochraně spotřebitele spočívající v užití nekalé obchodní praktiky. Správní orgán s ohledem na ust. § 38 písm. a) a b) zákona o odpovědnosti za přestupky považuje užití nekalé obchodní praktiky vůči zákazníkům na trhu

s energiemi za velmi závažné, neboť tento trh vykazuje značná specifika oproti trhům s jinými výrobky či službami. Tento trh je charakterizován velmi oslabeným postavením spotřebitelů (zákazníků) vůči dodavatelům. Popsané protiprávní jednání účastníka řízení je správním orgánem vnímáno jako zneužití tohoto značně nerovného postavení ze strany účastníka řízení. Pokud by k takovým praktikám ze strany dodavatelů docházelo běžně, stal by se trh s energiemi zcela nekontrolovatelným a závislým na libovůli dodavatele, nikoliv na svobodné vůli spotřebitele v postavení zákazníka.

- [94] Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona ze strany účastníka řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je třeba uvést, že účastník řízení za posledních pět let není evidován v rámci žádného správního řízení, v němž by bylo pravomocně rozhodnuto o vině účastníka řízení za porušení ustanovení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.
- [95] Jako k výrazně přitěžující okolnosti podle ust. § 40 písm. f) zákona o odpovědnosti za přešupek správní orgán přihlédl ke skutečnosti, že účastník řízení spáchal přešupky na osobách vysokého věku, když všem dotčeným spotřebitelům bylo v době předložení smluvní dokumentace více než 70 let.
- [96] Správní orgán jako výrazně přitěžující okolnost podle ust. § 40 písm. b) zákona o odpovědnosti za přešupky hodnotí skutečnost, že účastník řízení posuzovaný přešupek spáchal v souběhu s dalším přešupkem, a to přešupkem podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele podle výroku I. tohoto rozhodnutí, přičemž správní orgán zohlednil při ukládání pokuty i závažnost tohoto přešupku.
- [97] Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přešupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.
- [98] Co se týče osoby pachatele přešupku vycházel správní orgán při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.
- [99] V souvislosti s výše uvedeným se tedy správní orgán při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [100] Podle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.
- [101] Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je podle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina

(jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

- [102] Účastník řízení své majetkové poměry správnímu orgánu nedoložil. Účastník řízení rovněž neplní svou povinnost vůči Veřejnému rejstříku, když nepřekládá účetní uzávěrky za příslušné roky. Poslední zveřejněná účetní uzávěrka účastníka řízení je ke dni 31. prosince 2021. Správní orgán tedy stanovil majetkové poměry účastníka řízení odhadem.
- [103] Konkrétní forma postihu a jeho výše musí působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.
- [104] Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a majetkových poměrů účastníka řízení stanovil správní orgán účastníkovi řízení pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku III. tohoto rozhodnutí, tj. při spodní hranici zákonné sazby. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného zákonem o ochraně spotřebitele. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi správního orgánu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náklady řízení

- [105] Souběžně je výrokem IV. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Andrea Chutná
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení

Obdrží: Správa odběrných míst, s.r.o.